

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

α. να αναφέρετε τα αποτελέσματα που είχε η δημιουργία των θεμάτων για την άμυνα και την κοινωνική οργάνωση του Βυζαντίου στη μεσοβυζαντινή περίοδο (μονάδες 12)

β. να περιγράψετε τις υποχρεώσεις του στρατιώτη γεωργού προς το βυζαντινό κράτος. (μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Με τον θεσμό των θεμάτων δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυρού εντόπιου στρατού, πράγμα που απάλλαξε κι αυτό την αυτοκρατορία από τη δαπανηρή στρατολόγηση αλλοδαπών μισθοφόρων που δεν ήταν πάντοτε αφοσιωμένοι ούτε επαρκείς. Ο νέος στρατός των θεμάτων απαρτίσθηκε από στρατιώτες γεωργούς, εγκατεστημένους μόνιμα σε δικά τους κτήματα, από τα οποία εξοικονομούσαν τα μέσα για τη συντήρηση και τον εξοπλισμό τους. [...] Με το νέο σύστημα περιορίσθηκαν σημαντικά οι δημόσιες δαπάνες του στρατού. [...] Η υποχρεωτική άσκηση της στρατιωτικής θητείας περνούσε κατά κανόνα στον μεγαλύτερο γιο του «στρατιώτη», που κληρονομούσε συγχρόνως και το κτήμα του πατέρα του. Οι υπόλοιποι απόγονοί του αποτελούσαν πλεόνασμα ελεύθερων αγροτικών χεριών, που ασχολούνταν με την καλλιέργεια των χέρσων αγρών.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού κράτους, τόμος πρώτος*, (μτφρ. Ι. Παναγόπουλος), Ιστορικές Εκδόσεις Στ. Βασιλόπουλος, Αθήνα 1978, σ. 164-165, 203 (διασκευή)